

РОЗВИТОК АКТИВНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

ДЕДУШЕНКО Дмитро,

студент освітнього ступеня «Бакалавр»

спеціальності «Туризм та рекреація»,

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Активний туризм є одним із найдинамічніших напрямів сучасної туристичної галузі. Він включає такі види діяльності, як пішохідні походи, велотуризм, водні види туризму, альпінізм, спелеотуризм та інші. В умовах зростання інтересу до здорового способу життя та екологічної відповідальності активний туризм набуває особливої популярності. Україна має значний потенціал для розвитку цього напрямку завдяки своїм природним ресурсам, різноманітному ландшафту та культурній спадщині.

Окрім того, активний туризм відіграє важливу роль у соціально-економічному розвитку регіонів. Він сприяє створенню нових робочих місць, розвитку місцевої інфраструктури, збереженню природного середовища та залученню інвестицій у сферу туризму. Особливо важливим є розвиток активного туризму в сільській місцевості, що дозволяє використовувати природний потенціал регіонів для економічного зростання та підвищення рівня життя місцевого населення[2].

В Україні активно розвивається різноманітний активний туризм. Наприклад, піший туризм, який охоплює подорожі пішки по горах, лісах, національних парках та природних заповідниках. Одним із популярних напрямків є Карпати та Крим, де є добре розвинена інфраструктура для туристів [1]. Для бажаючих покататися на велосипедах передбачено подорожі на велосипеді по спеціально підготовлених маршрутах або природними територіями. Велосипедні маршрути можна знайти як у горах, так і в степах чи вздовж річок. Любителям гірськолижного туризму можна запропонувати

зимові види активного туризму в Карпатах і на гірських курортах, таких як Буковель, Драгобрат, Яремче, Мигово, де є траси для лижників та сноубордистів. Для дуже активних туристів, які прагнуть адреналіну, віднайдеться парапланеризм, тобто польоти на параплані, що дозволяють насолоджуватися видом з висоти чи альпінізм та скелелазіння на природних скелях в Карпатах, деяких районах Закарпаття, Криму, а також тренувальні зони на штучних скеледромах. Любителям подосліджувати таємничі печери можна запропонувати спелеотуризм. В Україні є багато карстових печер, зокрема на заході країни (у Карпатах, Криму та Поділлі). Туристи бажаючи отримати насолоду від водних видів спорту можуть скористатися рафтингом на Дністрі, Черемоші, Тисі з використанням надувних човнів або каяків, а також відпочинком на водних мотоциклах в таких місцях, як Дніпро, Каховське водосховище та на озерах. Кінний туризм - прогулянки на конях через природні ландшафти. Такі тури пропонуються в Карпатах, на Поліссі та в інших регіонах тощо.

До основних факторів розвитку активного туризму в Україні можна віднести: природно-географічний потенціал. Україна має унікальні природні ресурси, які сприяють розвитку активного туризму. Це, по-перше, гірські регіони країни. Українські Карпати є ідеальним місцем для гірських походів, альпінізму, гірськолижного туризму та трекінгу. Найпопулярнішими маршрутами є сходження на Говерлу, Петрос, Піп Іван Чорногірський. У цих регіонах також розвинені численні лижні курорти, зокрема Буковель, Драгобрат, Славське [3].

По-друге, річки та водойми. Такі річки, як Дністер, Південний Буг, Десна, Тиса, придатні для водного туризму, пропонують можливості для рафтингу, каякінгу, сплавів на байдарках. Крім того, великі водосховища та озера, наприклад Світязь у Шацькому національному природному парку, сприяють розвитку водних видів туризму.

По-третє, лісові та заповідні території, багаті на природний фонд, включаючи Карпатський біосферний заповідник, Шацький національний природний парк, Асканію-Нову та інші природоохоронні території. Вони пропонують можливості для екотуризму, спостереження за дикою природою, пішохідних і велосипедних маршрутів.

По-четверте, печери та унікальні природні утворення України славляться своїми карстовими печерами, зокрема Оптимістичною – найдовшою гіпсовою печерою у світі. Також популярні печери Млинки, Кришталева та Атлантида. Вони є привабливими об'єктами для спелеотуризму та екстремальних подорожей.

По-п'яте, степові та пустельні ландшафти. На жаль, останнім часом, туристи не можуть скористатися послугами туризму у степових регіонах, таких як Олешківські піски – найбільша пустеля Європи, що розташована в Херсонській області. В мирний період вона пропонувала унікальні маршрути для сафарі на квадроциклах, кінного туризму та піших подорожей[4].

І нарешті, по-шосте, це Азовське та Чорне море. Українські приморські регіони були сприятливими для розвитку морського туризму, віндсерфінгу, дайвінгу, кайтсерфінгу.

- *економічні фактори*. Активний туризм є важливим чинником розвитку економіки, зокрема регіональної. Збільшення потоку туристів сприяє створенню робочих місць у сферах готельного бізнесу, транспортних послуг, ресторанного господарства та рекреаційних послуг.

- *інфраструктурні фактори*. Сюди можна віднести будівництво нових туристичних маршрутів, велосипедних доріжок, облаштування кемпінгів та зон відпочинку значно підвищує привабливість регіонів для активного туризму.

- *соціальні фактори*, які формуватимуть підвищення рівня життя та популяризацію здорового способу.

- *екологічна свідомість*. Це фактор, який популяризуватиме екотуризм сприятиме створення екологічно чистих туристичних маршрутів, розробку програм сталого туризму та впровадження екологічних стандартів у галузі тощо [5].

Отож, активний туризм є перспективним напрямом розвитку туристичної галузі в Україні. Завдяки природним ресурсам та зростаючому попиту на екологічний відпочинок він має всі передумови для динамічного зростання. Однак для його подальшого розвитку необхідно реалізовувати стратегії сталого туризму, залучати інвестиції у сферу туристичної інфраструктури, запроваджувати ефективні екологічні програми та підтримувати міжнародне співробітництво у сфері туризму. Важливим напрямком є також активна реклама та промоція України як привабливого туристичного напрямку на міжнародному рівні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України "Про туризм". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>
2. Аналітичні звіти Державного агентства розвитку туризму України. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Карпатського національного природного парку. URL: <https://cnp.if.ua/>
4. World Tourism Organization (UNWTO). "Sustainable Tourism Development". URL: <https://www.unwto.org/sustainable-development>
5. Аналітичний звіт "Стан і перспективи розвитку туризму в Україні", 2023. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

Науковий керівник: к. е. н, доцент Мосіюк С. І.

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Національний університет харчових технологій
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного
Полтавський фаховий коледж підприємництва і ресторанного бізнесу
Київський фаховий коледж туризму та готельного господарства

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ ТА ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

12 березня 2025 року, Київ

КИЇВ 2025

УДК 338.48:339.923:061.1ЄС(477)

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ННІ неперервної освіти і туризму Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол №9 від 20 березня 2025 р.)

Євроінтеграційні процеси в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі України: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції (12 березня 2025 р.). Київ: НУБіП України. 2025. 350 с.

Редакційна колегія:

Мельниченко С. В. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної справи та туризму НУБіП України

Сердюк М. Є. – доктор технічних наук, професор кафедри готельно-ресторанної справи та туризму НУБіП України

Олюніна С. Л. – викладач кафедри готельно-ресторанної справи та туризму НУБіП України

У збірнику тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції висвітлюються результати наукових досліджень студентської молоді з питань, присвячених євроінтеграційним процесам у сфері готельно-ресторанного та туристичного бізнесу України. У матеріалах розглядаються виклики та перспективи адаптації галузі туризму в умовах євроінтеграції, інноваційні технології в закладах HoReCa, туристичне країнознавство, організація дозвілля молоді.

Конференція проводиться з метою посилення профорієнтаційної роботи із залучення активної шкільної молоді до навчання в НУБіП України, посилення наукової складової підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» і «Магістр», оприлюднення результатів їх дослідницької роботи, підвищення ефективності, якості наукових досліджень, обміну досвідом і представлення результатів науково-дослідної діяльності, обговорення дискусійних питань та визначення пріоритетів подальшого розвитку науки.

Видання розраховане для здобувачів вищої освіти, дослідників, викладачів, суб'єктів підприємницької діяльності.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори. Позиція редакції не завжди може збігатися з точкою зору автора.

© Колектив авторів, 2025

© НУБіП України, 2025